[2020] 12 S.C.R. 128

ସତ୍ୟ ଦେଓ ଓରଫ୍ ଭୂରୀ

ବନାମ

ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ

(ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 860/2019)

ଅକ୍ଟୋବର 07, 2020

[ଏସ୍. ଅବଦୁଲ ନାଜିର ଏବଂ ସଞ୍ଜୀବ ଖାନ୍ନା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

କିଶୋର ନ୍ୟାୟ (ଶିଶୁଙ୍କ ଯତ୍ନ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା) ଅଧିନିୟମ, 2000 - ଧାରା 2(l), 7A, 15, 16(2), 20, 64, 69 - 2000 ଅଧିନିୟମର ଯୋଜନା ଏବଂ ଉପଯୋଗିତା - 11.12.81ର ଏତଲାରେ ଆଇପିସିର ଧାରା 34 ସହିତ ଧାରା 302 ଅଧୀନରେ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ସହ-ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଏବଂ ଆଜୀବନ କାରାବାସ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ପ୍ରଦାନ - ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଦ୍ୱାରା କାଏମ - ସହ-ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏସଏଲପିର ଖାରଜ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ କିଶୋରତ୍ୱ ପ୍ରାର୍ଥନା ଉପରେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା - ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଥିଲା ଯେ: 1986 ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ, ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ଦିନ ସେ କିଶୋର ହେବାର ଲାଭ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାକୁ ହକଦାର ନଥିଲେ, ଏବଂ 2000 ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହେବା ସମୟରେ ସେ ସାବାଳକ ହୋଇସାରିଥିବା ତଥ୍ୟ ସତ୍ତ୍ୱେ ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ କିଶୋରତ୍ୱର ପ୍ରଶ୍ନ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିପାରିବେ - ଯେହେତୁ ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ତାରିଖ, 11.12.81 ରେ ଆବେଦନକାରୀ 18 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ଥିଲେ, ସେ କିଶୋର ଭାବରେ ବିବେଚିତ ହେବାକୁ ଏବଂ 2000 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଲାଭ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି - ଆହୁରି, ଯଦିଓ 2000 ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ 01.04.2001ରେ ଅପରାଧ ଘଟାଯାଇଥିଲା, 2015 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 25 ସହିତ ସାଧାରଣ ଖଣ୍ଡ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6 କୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଜଣେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଅପରାଧ ଘଟାଇବା ସମୟରେ ଅଠର ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର କିଶୋର ଭାବରେ ବିବେଚିତ ହେବାର ଅଧିକାରରୁ, ଏକ ଅଧିକାର ଯାହା ସେ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ 2000 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଯାହା ଫଳପ୍ରସୂ ହୋଇଛି, ବଞ୍ଚିତ ହୋଇପାରିବେ ନାହିଁ - 2015 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 25 ଅନୁଯାୟୀ, 2015 ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହେବା ସମୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ 2000 ଅଧିନିୟମର ଲାଗୁ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଜାରି ରହିବ - ଆବେଦନକାରୀ

ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 2 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି କାରାବାସ ଭୋଗିଛନ୍ତି - ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦୋଷସିଦ୍ଧିକୁ କାଏମ ରଖାଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡର ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରାଯାଇଛି - 2000 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 ଅଧୀନରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ/ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ପରିଷଦକୁ ପ୍ରେରିତ ମାମଲା, ଯେଉଁଥିରେ ମୃତକଙ୍କ ପରିବାରକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଉପଯୁକ୍ତ ପରିମାଣର ଜୋରିମାନା ଏବଂ କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଟେ - କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 1986 - କିଶୋର ନ୍ୟାୟ (ଯତ୍ନ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା) ଅଧିନିୟମ, 2015 - ଧାରା 2, 25, 111 - ସାଧାରଣ ଖଣ୍ଡ ଅଧିନିୟମ, 1897 - ଧାରା 6 - ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତା, 1860 - ଧାରା 34 ସହିତ ଧାରା 302

କିଶୋର ନ୍ୟାୟ (ଶିଶୁଙ୍କ ଯତ୍ନ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା) ଅଧିନିୟମ, 2000 - 2015 ଅଧିନିୟମ ତୁଳନାରେ ପ୍ରଯୁକ୍ତି - ଆଲୋଚିତ - 2015 ର କିଶୋର ନ୍ୟାୟ (ଯତ୍ନ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା) ଅଧିନିୟମ

କିଶୋର ନ୍ୟାୟ (ଯତ୍ନ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା) ଅଧିନିୟମ, 2015 - ଧାରା 25 - ପରିସର ଏବଂ ପ୍ରୟୋଗ - ଆଲୋଚିତ - କିଶୋର ନ୍ୟାୟ (ଶିଶୁଙ୍କ ଯତ୍ନ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା) ଅଧିନିୟମ, 2000

ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରି, ଅଦାଲତ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ: 1.1 ବିଚାରାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ 2000 ଅଧିନିୟମର ପ୍ରୟୋଗ ଉପରେ ଏହି ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ ମତକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, *ଅର୍ଣ୍ଣିତ ଦାସ* ବନାମ *ବିହାର ରାଜ୍ୟ* ଏବଂ *ଉମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର* ବନାମ *ରାଜସ୍ଥାନ ରାଜ୍ୟ* ମାମଲାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ମାଧ୍ୟମରେ, ଏହି ମାମଲାକୁ ଏକ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଖଣ୍ଡପୀଠକୁ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ *ପ୍ରତାପ ସିଂ* ବନାମ *ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ* ଭାବେ ବିବୃତ ଏକ ମାମଲାରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା । *ପ୍ରତାପ ସିଂହ* ମାମଲାରେ ଗଠିତ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଖଣ୍ଡପୀଠର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପରେ, ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ ସଂଖ୍ୟା 33/2006 ଦ୍ୱାରା 2000 ଅଧିନିୟମରେ ଅନେକ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସଂଶୋଧନଗୁଡ଼ିକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ, କିନ୍ତୁ 2000 ଅଧିନିୟମର ପ୍ରଥମ ଧାରା 2(I) କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବ ଯାହା "ଆଇନ ସହିତ ବିବାଦରେ ଜଡ଼ିତ ଥିବା କିଶୋର"କୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଥାଏ । 2000 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 ର ଖଣ୍ଡ (I) ଅନୁଯାୟୀ, ଆବେଦନକାରୀ 18 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ହୋଇଥିବାରୁ, ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ତାରିଖରେ କିଶୋର ଥିଲେ । 2006 ର ଅଧିନିୟମ 33 ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧନ ପରେ, 2000 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 20, ଯାହା

ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ, ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଧାରା 20 ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଟେ ଏବଂ 2000 ଅଧିନିୟମରେ କିଛି ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏକ ସୀମିତ ଅଣ-ପ୍ରତିବନ୍ଧକ କିମ୍ବା ପ୍ରତ୍ୟାଦେଶ ଧାରା ସହିତ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ବୈଧାନିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସୂଚାଇଥାଏ ଯେ 2000 ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ତାରିଖରେ ଜଣେ କିଶୋରଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିକଟରେ ଚାଲୁ ରହିବ ଯେପରିକି 2000 ଅଧିନିୟମ ପାରିତ ହୋଇନଥିଲା । ଯଦିଓ ଅଦାଲତରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ ଜାରି ରହିବ, ଏହି ଧାରାରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ଯଦି ଜଣେ କିଶୋର ଏହି ଅପରାଧ କରିଛି ବୋଲି ଅଦାଲତ ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିଥାନ୍ତି, ତେବେ ଏହା ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବେ କିନ୍ତୁ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ପାରିତ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, କିଶୋରକୁ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ପରିଷଦ (ପରିଷଦ)କୁ ପଠାଇବେ ଯାହା, ପରେ 2000 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବ, ସତେ ଯେପରି ପରିଷଦ ନିଜେ ଏକ ତଦନ୍ତ କରିଥିଲା ଏବଂ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଯେ କିଶୋର ଏହି ଅପରାଧ ଘଟାଇଛି । ତେବେ ଏହି ପରନ୍ତୁକରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ଯେକୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କାରଣ ପାଇଁ, ପରିଷଦ ମାମଲାର ସମୀକ୍ଷା କରିପାରିବ ଏବଂ କିଶୋରର ସ୍ୱାର୍ଥରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିପାରିବ । ଅଧିନିୟମ 33/2006 ଦ୍ୱାରା ଧାରା 20 ରେ ସଂଲଗ୍ନ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା, ଯାହା ପୁଣି ଗୁରୁତ୍ୱ ବହନ କରେ, ଦର୍ଶାଇଥାଏ ଯେ ଯେଉଁ ଅଦାଲତରେ 'ଯେକୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ' 'କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ' ବିଚାରାଧୀନ ରହିଛି, ତାହା ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ କିଶୋରତ୍ୱର ପ୍ରଶ୍ନ ସ୍ଥିର କରିବ । 'ସମସ୍ତ ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲା' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି କେବଳ ବିଚାରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେନାହିଁ ବରଂ ଅପିଲ, ପୁନରୀକ୍ଷଣ ଇତ୍ୟାଦି ମାଧ୍ୟମରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥାଏ । ଶେଷରେ, 2000 ଅଧିନିୟମ ସେହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ମଧ୍ୟ ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ ଯେଉଁଠାରେ ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ତାରିଖରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ କିଶୋର ଥିଲେ, କିନ୍ତୁ 2000 ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହେବା ଦିନ କିମ୍ବା ତା'ପୂର୍ବରୁ କିଶୋରତ୍ୱ ହରାଇସାରିଥିଲେ । ଯେପରି ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ସମୟରେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ସମସ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଏବଂ ସମସ୍ତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସମୟରେ ବଳବତ୍ତର ଥିଲା, ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ, 2000 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଏପରି ଲାଗୁ ହେବ । ତେଣୁ, ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଯେକୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, ଏପରିକି ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ପରେ ଯେତେବେଳେ ମାମଲା ଅପିଲ, ପୁନରୀକ୍ଷଣ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ବିଚାରାଧୀନ ଥାଏ, ନ୍ୟାୟାଳୟ କିଶୋରତ୍ୱର ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ରାୟ ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦିଅନ୍ତୁ ବୋଲି

ଧାରା 20 ପ୍ରାଧିକାରିକ ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥାଏ । ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ତାରିଖରେ ବୟସ ଆଧାରରେ କିଶୋରତ୍ୱ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥାଏ । 2000 ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହେବା ତାରିଖରେ କିଶୋର ଜଣକ ଜଣେ ସାବାଳକ ଥିଲେ କିମ୍ବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସେ ସାବାଳକତ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ, ଏହି ତଥ୍ୟ କୌଣସି ଗୁରୁତ୍ୱ ବହନ କରିବ ନାହିଁ । ଯଦି ଅଭିଯୁକ୍ତ କିଶୋର ଥିଲେ, ତେବେ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ସମୟରେ ମଧ୍ୟ, ଅଦାଲତ 2000 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏବଂ ଆଦେଶ ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ମାମଲାଟିକୁ ପରିଷଦକୁ ପ୍ରେରଣ କରିଥାଆନ୍ତେ ।

> *ଅର୍ଜିତ ଦାସ* ବନାମ *ବିହାର ରାଜ୍ୟ* (2000) 5 SCC 488 : [2000] 1 ଅନୁପୂରକ SCR 69; *ଉମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର* ବନାମ *ରାଜସ୍ଥାନ ରାଜ୍ୟ* (1982) 2 SCC 202 [1982] 3 SCR 583; *ପ୍ରତାପ ସିଂହ* ବନାମ *ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ* (2005) 3 SCC 551 : [2005] 1 SCR 1019 - ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

1.2 ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ ସଂଖ୍ୟା 33/2006 ଦ୍ୱାରା, 2000 ଅଧିନିୟମରେ ଧାରା 7-A କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା କିଶୋରତ୍ୱର ଦାବିର ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଅନୁସରଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସ୍ଥିର କରିଥିଲା । 22.08.2006 ରେ ଧାରା 7A କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା । ଧାରା 7Aର ପରନ୍ତୁକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ କାରଣ ମାମଲାର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ସମାଧାନ ପରେ ମଧ୍ୟ 'ଯେକୌଣସି ଅଦାଲତ' ରେ 'ଯେକୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ' କିଶୋରତ୍ୱ ଦାବିକୁ ଉତ୍ଥାପନ କରାଯାଇପାରିବ ବୋଲି ଏଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । 2000 ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାରମ୍ଭ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ ଅଭିଯୁକ୍ତର କିଶୋରତ୍ୱ ଶେଷ ହୋଇସାରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ଯେତେବେଳେ ଏପରି ଦାବି କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ 2000 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଏହା ଅଧୀନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବା ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏହାକୁ ସ୍ଥିର କରାଯିବ । ତେଣୁ, ଅଭିଯୁକ୍ତ ଯଦିଓ ଅପରାଧ ଘଟିବା ତାରିଖରେ ଜଣେ କିଶୋର ଥିଲେ, 01.04.2001 ରେ 2000 ଅଧିନିୟମ ଆରମ୍ଭ ହେବା ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ କିମ୍ବା ପରେ ଜଣେ ସାବାଳକ ହୋଇଥିଲେ ତାହା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ । ସେ 2000 ଅଧିନିୟମର ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ । ଏକ ପରନ୍ତୁକ ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ 'ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରନ୍ତି' ଶବ୍ଦକୁ 'ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବେ' ଶବ୍ଦ ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ ଦ୍ୱାରା ଅଧିନିୟମ ସଂଖ୍ୟା 33/2006 ଦ୍ୱାରା 2000 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 64 କୁ ମଧ୍ୟ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା । ମୁଖ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ 'ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରନ୍ତି' ସହିତ 'ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଦେବେ' ଶବ୍ଦର ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ଏହା ସ୍ୱଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ଅଟେ ଯେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାତ୍ମକ ନୁହେଁ ବରଂ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ । ଧାରା 64କୁ ନୂତନ ଭାବେ ସଂଲଗ୍ନ କରାଯାଇଥିବା ପରନ୍ତୁକ ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଏବଂ ଧାରା 20ରେ ଅଧିନିୟମ 33/2006 ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଂଶୋଧନ ଏବଂ 2000 ଅଧିନିୟମରେ ଧାରା 7Aକୁ ସାମିଲ କରିବା ସହିତ ସୁସଙ୍ଗତ ଭାବେ ପଠନ କରିବାକୁ ହେବ । ମୁଖ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ 2000 ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଆଇନ ସହିତ ଦ୍ୱନ୍ଦରେ ଜଡ଼ିତ ଥିବା ଜଣେ କିଶୋର ଯଦି କାରାବାସ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗୁଥାଏ, ତେବେ ତାକୁ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ବଦଳରେ, ଯେପରି ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଦଣ୍ଡାଦେଶର ଅବଶିଷ୍ଟ ଅବଧି ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ଭାବନ୍ତି, ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗୃହକୁ ପ୍ରେରଣ କରାଯିବ କିମ୍ବା ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ରଖାଯିବ । ଆହୁରି, 2000 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଏପରି ଲାଗୁ ହେବ ଯେପରିକି ପରିଷଦ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗୃହ କିମ୍ବା ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ କିଶୋରକୁ ପଠାଇବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 16 ର ଉପଧାରା (2) ଅନୁଯାୟୀ ସୁରକ୍ଷାତ୍ମକ ଯତ୍ନରେ ରଖିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ପରନ୍ତୁକରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ଆଇନ ସହିତ ଦ୍ୱନ୍ଦରେ ଜଡ଼ିତ ଥିବା ଏପରି କିଶୋରର ମାମଲାକୁ, ଯିଏ କାରାବାସ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗୁଥାନ୍ତି ଏବଂ 2000 ଅଧିନିୟମ ଆରମ୍ଭ ହେବାଠାରୁ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ କିଶୋରତ୍ୱ ହରାଇଥାଆନ୍ତି, ରାଜ୍ୟ ସରକାର କିମ୍ବା ପରିଷଦ କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କାରଣ ହେତୁ, ଯାହାକୁ ଲିଖିତ ଆକାରରେ ଅଭିଲିଖିତ କରିବାକୁ ହେବ, ସମୀକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରନ୍ତୁ । ତେବେ, ଏହି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ କାରଣ ଏଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ସେହି ସମସ୍ତ ମାମଲା, ଯେଉଁଥିରେ 2000 ଅଧିନିୟମ ପ୍ରାରମ୍ଭ ତାରିଖରେ ଆଇନ ସହ ଦ୍ୱନ୍ଦରେ ଜଡ଼ିତ ଥିବା ଜଣେ କିଶୋର କାରାବାସ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗୁଥାଏ, ତେବେ, ଏହି ତଥ୍ୟ ନିର୍ବିଶେଷରେ ଯେ କିଶୋରଟି ନିଜ କିଶୋରତ୍ୱ ହରାଇସାରିଥିଲା, ଧାରା 2 ର ଖଣ୍ଡ (1) ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ 2000 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବା ନିୟମ ଅନୁସାରେ ସେହି କିଶୋରର ମାମଲା ସମେତ କିଶୋରତ୍ୱର ପ୍ରସଙ୍ଗର ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ । ଏପରି କିଶୋରକୁ ତାଙ୍କ ଦଣ୍ଡାଦେଶର ଅବଶିଷ୍ଟ ଅବଧି ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗୃହ କିମ୍ବା ଉପଯୁକ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ପ୍ରେରିତ କରାଯିବ, କିନ୍ତୁ 2000 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସର୍ବାଧିକ ଅବଧିକୁ ଏପରି ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଅତିକ୍ରମ କରିବ ନାହିଁ । ଏହି ବିଧାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାମଲାରେ ମଧ୍ୟ, ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ଏବଂ ସଂଶୋଧନ କରିଥାଏ ।

1.3 1986 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ତାରିଖ ଦିନ ଆବେଦନକାରୀ କିଶୋର ହେବାର ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନଥିଲେ, ଏବଂ 2000 ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହେବା ସମୟରେ ସେ ସାବାଳକ ହୋଇସାରିଥିଲେ, ଏହି ତଥ୍ୟ ସତ୍ତ୍ୱେ, ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଏହି ଅଦାଲତ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ କିଶୋରତ୍ୱର ପ୍ରଶ୍ନ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିପାରିବେ । ଯେହେତୁ ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ତାରିଖ, 11.12.1981 ରେ ଆବେଦନକାରୀ 18 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ଥିଲେ, ସେ କିଶୋର ଭାବରେ ବିବେଚିତ ହେବାକୁ ଏବଂ 2000 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି । ଏହା ଏହି ଅଦାଲତକୁ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନରେ ଉପନୀତ କରିଥାଏ ଯେ 2015ର କିଶୋର ନ୍ୟାୟ (ଯତ୍ନ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା) ଅଧିନିୟମ (2015 ଅଧିନିୟମ) ଲାଗୁ ହେବ କି କାରଣ ଧାରା 111ର ଉପଧାରା (1) ଦ୍ୱାରା 2015 ଅଧିନିୟମ, 2000 ଅଧିନିୟମକୁ ନିରସିତ କରିଥାଏ, *ଯଦ୍ୟପି* ଧାରା 111ର ଉପଧାରା (2) ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ଏହି ରଦ୍ଦ ସତ୍ତ୍ୱେ 2000 ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା ନିଆଯାଇଥିବା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ 2015 ଅଧିନିୟମର ଅନୁରୂପ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ନିଆଯାଇଥିବା ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ । 2000 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 69 'ନିରସନ ଏବଂ ସଂରକ୍ଷଣ ଧାରା' ସର୍ବସମ ଅଟେ କାରଣ 1986 ଅଧିନିୟମକୁ ଏହାର ଉପଧାରା (1) ରଦ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲା ଏବଂ ଉପଧାରା (2) ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ ଏପରି ନିରସନ ସତ୍ତ୍ୱେ 1986 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ 2000 ଅଧିନିୟମର ଅନୁରୂପ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ନିଆଯାଇଥିବା ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ । ତଥାପି, ଯାହା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଟେ, ତାହା ହେଉଛି 2015 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 25, ଯାହା ସେହି ଧାରାର ମୁଖ୍ୟ ଟିପ୍ପଣୀ ଅନୁଯାୟୀ, 'ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା' କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ । ଧାରା 25 ଏକ ଅଣପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଧାରା ଅଟେ ଯାହା 2015 ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାରମ୍ଭ, ଅର୍ଥାତ 31 ଡିସେମ୍ବର 2015, ରେ କୌଣସି ପରିଷଦ କିମ୍ବା ଅଦାଲତରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ଆରୋପିତ କିମ୍ବା ଆଇନ ସହ ଦ୍ୱନ୍ଦରେ ଜଡ଼ିତ ଥିବା ଏକ ଶିଶୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମସ୍ତ ଆଇନଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଅଟେ । ଏଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ସେହି ପରିଷଦ କିମ୍ବା ଅଦାଲତରେ ବିଚାରାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ ଜାରି ରହିବ ସତେ ଯେପରି 2015 ଅଧିନିୟମ ପାରିତ ହୋଇନଥିଲା । 2015 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 25 ରେ ପରିଷଦ କିମ୍ବା ଅଦାଲତରେ 'ଯେକୌଣସି' ଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରିବ ଏବଂ ଅପିଲ ଅଦାଲତ

କିମ୍ବା ଉକ୍ତ ପୁନଃ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଆବେଦନ ବିଚାରାଧୀନ ରହିଥିବା ଏକ ଅଦାଲତ ସମେତ ଯେକୌଣସି ଅଦାଲତକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବ । 'ଜଣେ ଆରୋପିତ କିମ୍ବା ଆଇନ ସହିତ ବିବାଦରେ ଜଡ଼ିତ ଥିବା ପିଲା' ଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାରରୁ ମଧ୍ୟ ଏହା ସ୍ୱଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ । 'ମିଳିଥିବା' ଶବ୍ଦଟି ଅତୀତ କାଳରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ଆଦେଶ/ରାୟ ପାରିତ ହୋଇଛି, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ଲାଗୁ ହେବ । 'ଜଡ଼ିତ ଥିବା' ଶବ୍ଦଟି ସେହି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡିକୁ ସୂଚିତ କରିବ ଯେଉଁଠାରେ କୌଣସି ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇନାହିଁ ଏବଂ ମାମଲାଟି ବିଚାରାଧୀନ ରହିଛି । ଆହୁରି, ପରିଷଦ କିମ୍ବା ଅଦାଲତରେ 2015 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 25 କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଅଟେ ଏବଂ ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି, ଏହା ଅପିଲ ଅଦାଲତ କିମ୍ବା ଏକ ଅଦାଲତ ଯେଉଁଠାରେ ପୁନଃସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନ ବିଚାରାଧୀନ ରହିଛି, ସମେତ ଏହା କୌଣସି ଅଦାଲତକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବ । ଧାରା 25ର ସନ୍ଦର୍ଭରେ, 'ଅଦାଲତ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି କେବଳ ଏକ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତକୁ ବୁଝାଏ ନାହିଁ, ଯାହାର, 2015 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2ର ଖଣ୍ଡ (23) ଅନୁଯାୟୀ 'ପୋଷ୍ୟ ଗ୍ରହଣ' ଏବଂ 'ଅଭିଭାବକତ୍ୱ' ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଅଧିକାରିତା ରହିଛି । ଯଦି ଅନ୍ୟଥା ପ୍ରସଙ୍ଗ ଆବଶ୍ୟକ କରେ, ପରିଭାଷା ଖଣ୍ଡ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଅଟେ । ଧାରା 25 କ୍ଷେତ୍ରରେ, ସ୍ୱଷ୍ଟତଃ ବିଧାନମଣ୍ଡଳୀ ଏକ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରେନାହିଁ କାରଣ ଏହି ଧାରାଟି ଜଣେ ଆରୋପିତ କିମ୍ବା ଆଇନ ସହିତ ଦ୍ୱନ୍ଦରେ ଜଡ଼ିତ ଥିବା ଶିଶୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଚାରାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଜଡିତ, ଯାହା ଏକ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତରେ ବିଚାରାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯେହେତୁ ସମସ୍ତ ବିଚାରାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ 2000 ଅଧିନିୟମର ପ୍ରୟୋଗକୁ 2015 ଅଧିନିୟମ ସୁରକ୍ଷିତ ଏବଂ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରେ, ଏହି ଅଦାଲତ ଏହା ପଠନ କରନ୍ତି ନାହିଁ ଯେ 2015 ଅଧିନିୟମର ବୈଧାନିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହାର ବିପରୀତ ଅଟେ, ଅର୍ଥାତ୍ 2015 ଅଧିନିୟମକୁ ସମସ୍ତ ବିଚାରାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଲାଗୁ କରିବା ଅଟେ । ସାଧାରଣ ଖଣ୍ଡ ଅଧିନିୟମ, 1897 ର ଧାରା 6 ଯାହା ଏକ ପ୍ରଣୟନର "ନିରସନ" ର ପରିଣାମ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଫଳସ୍ୱରୂପ, 2015 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 25 ସହିତ ସାଧାରଣ ଖଣ୍ଡ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6କୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଜଣେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଅପରାଧ ଘଟିବା ସମୟରେ 18 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର କିଶୋର ଭାବରେ ବିବେଚିତ ହେବାର ଅଧିକାରରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ଏକ ଅଧିକାର ଯାହାକୁ ସେ ହାସଲ କରିଥାନ୍ତି ଏବଂ 2000 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଯାହା ଫଳପ୍ରସୂ ହୋଇଛି, ଯଦିଓ 2000 ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ 01.04.2001ରେ ଅପରାଧ ଘଟାଯାଇଥିଲା । 2015 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 25 ଅନୁଯାୟୀ, 2015 ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହେବା ସମୟରେ ବିଚାରାଧୀନ

ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ 2000 ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ଜାରି ରଖିବ । (ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ଯେ 2015 ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଣୟନ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଅପରାଧ ସଂଘଟିତ ହେବା ସମୟରେ 2000 ଅଧିନିୟମ କିମ୍ବା 2015 ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହେବ କି, କିନ୍ତୁ 2015 ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ଆରୋପ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଉତ୍ତର ପାଇଁ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20ର ଖଣ୍ଡ (1) ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦିଗକୁ ପରୀକ୍ଷଣ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି, କାରଣ 2015 ଅଧିନିୟମ ଆଇନ ସହ ଦ୍ୱନ୍ଦରେ ଜଡ଼ିତ ଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଏଭଳି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନୁସରଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଏହି ଦିଗ ଏବଂ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇନାହିଁ ।

ଅଖତରି ବି ବନାମ *ଏମ୍. ପି. ରାଜ୍ୟ* (2001) 4 SCC 355 : [2001] 2 SCR 626 - ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇଥିଲା ।

1.4 ବିଦ୍ୱାନ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଆପତ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରଶ୍ନ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଅପରାଧ ସଂଘଟିତ ହେବା ଦିନ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବୟସ 18 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ନିର୍ବିବାଦିତ ଏବଂ ଅଖଣ୍ଡିତ ରହିଛି । ଆବେଦନକାରୀ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 2 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି କାରାବାସ ଭୋଗିଛନ୍ତି । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦୋଷସିଦ୍ଧିକୁ କାଏମ ରଖାଯାଇଥିବା ବେଳେ, ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡର ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିଦିଆଯାଇଛି । 2000 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 ଅଧୀନରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ/ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ମାମଲାକୁ ପରିଷଦର ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପ୍ରେରିତ କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ ମୃତକଙ୍କ ପରିବାରକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିମାଣର ଜୋରିମାନା ଏବଂ କ୍ଷତିପୂରଣର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଟେ ।

ଗୌରବ କୁମାର @ ମୋନୁ ବନାମ *ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ* (2019) 4 SCC 549 [2019] 3 SCR 372 – ପ୍ରଭେଦ୍ୟ ।

ଧରମବୀର ବନାମ *ରାଜ୍ୟ (ଦିଲ୍ଲୀର ଏନସିଟି) ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ* (2010) 5 SCC 344 [2010] 5 SCR 137; *ମୁମତାଜ ବନାମ ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ*

(2016) 11 SCC 786 : [2016] 3 SCR 434; *ହରି ରାମ ବନାମ ରାଜସ୍ଥାନ ରାଜ୍ୟ* **(2009) 13 SCC 211 : [2009] 7 SCR 623;** *ଜିତେନ୍ଦ୍ର ସିଂହ* ବନାମ *ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ* **(2013) 11 SCC 193 : [2013] 13 SCR 764 – ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇଛି ।**

<u>ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଆଇନ ସନ୍ଦର୍ଭ</u>

[2000] 1 ଅନୁପୂରକ SCR 69	ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି	ଅନୁଚ୍ଛେଦ 9
[1982] 3 SCR 583	ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି	ଅନୁଚ୍ଛେଦ 9
[2005] 1 SCR 1019	ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି	ଅନୁଚ୍ଛେଦ 9
[2010] 5 SCR 137	ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇଛି	ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14
[2016] 3 SCR 434	ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇଛି	ଅନୁଚ୍ଛେଦ 15
[2009] 7 SCR 623	ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇଛି	ଅନୁଚ୍ଛେଦ 16
[2001] 2 SCR 626	ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇଛି	ଅନୁଚ୍ଛେଦ 18
[2019] 3 SCR 372	ପ୍ରଭେଦ୍ୟ	ଅନୁଚ୍ଛେଦ 19
[2013] 13 SCR 764	ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇଛି	ଅନୁଚ୍ଛେଦ 19

ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 860/2019

ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 994/1982ରେ ଲକ୍ଷ୍ନୌସ୍ଥିତ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଚାରପୀଠଙ୍କ 20.04.2018 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଉପସ୍ଥିତ ପକ୍ଷଙ୍କ ପାଇଁ ଓକିଲମାନେ, ଅପୂର୍ବ କୁରୁପ, ନିର୍ମଳ ଅମ୍ବାଷ୍ଠା, ଈଶାନ୍ ବାଘେଲ୍, ସୁଶ୍ରୀ ଉପମା ଭଟ୍ଟାଚାର୍ଜୀ, ଆଶିଷ ମଡାମ୍, ସୁଶ୍ରୀ ତରୁଣା ଅର୍ଦ୍ଧେନ୍ଦୁମୌଳି ପ୍ରସାଦ, ପରମାନନ୍ଦ ପାଣ୍ଡେ, ଉତ୍କର୍ଷ ପାଣ୍ଡେ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ସଞ୍ଜୀବ ଖାନ୍ନାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା

1. ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଲକ୍ଷ୍ନୌ ବିଚାରପୀଠର 20.4.2018 ତାରିଖର ରାୟକୁ ଆପତ୍ତି କରି କେଶବ ରାମ ଏବଂ ରାମ କୁବେରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନକୁ 17.08.2018 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା, *ଯଦ୍ୟପି* ସହ-ଅଭିଯୁକ୍ତ ସତ୍ୟ ଦେଓ @ ଭୂରୀ ମାମଲାରେ କିଶୋରତ୍ୱ ପ୍ରାର୍ଥନା ଉପରେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତା, 1860 (ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ 'ଆଇପିସି') ର ଧାରା 34 ସହିତ ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଆଜୀବନ କାରାବାସ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶର ବହରାଇଚ୍ ଜିଲ୍ଲାର ଗିଲୌଲା ଥାନାରେ 11.12.1981 ତାରିଖର ଏତଲା ସଂଖ୍ୟା 156/1981 ରେ ବିଚାରଣ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କେଶବ ରାମ, ରାମ କୁବେର ଏବଂ ସତ୍ୟ ଦେଓଙ୍କ ଦୋଷସିଦ୍ଧିକୁ ଏହି ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ କାଏମ କରିଥିଲା ।

2. ସତ୍ୟ ଦେଓ ମାମଲାରେ 02.05.2019 ର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମତି ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା ।

3. ଘଟଣା ଦିନ ଅର୍ଥାତ୍ 11.12.1981 ରେ ସତ୍ୟ ଦେଓଙ୍କ କିଶୋରତ୍ୱକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ 22.11.2019 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଏହି ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଏକ ତଦନ୍ତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହାକୁ ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ ।

4. ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶର ବହରାଇଚ୍ ର ପ୍ରଥମ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଦୌରା ବିଚାରପତି ଏକ ତଦନ୍ତ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ 06.03.2020 ତାରିଖରେ ବିବୃତ୍ତି ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି । ବିବୃତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ, ସତ୍ୟ ଦେଓଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ 15.4.1965 ଅଟେ । ତଦନୁସାରେ, ଅପରାଧ ଘଟିବା ଦିନ ଅର୍ଥାତ୍ 11.12.1981 ରେ ତାଙ୍କୁ 16 ବର୍ଷ 7 ମାସ ଏବଂ 26 ଦିନ

ହୋଇଥିଲା । ବହରାଇଚ୍ ର ରାମନଗର ଖଜୁରୀର ରାମ ନାରାୟଣ ସିଂ ଆନ୍ତର୍ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର (ମୂଳ) ଏବଂ ପୈରୀର ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ନାମଲେଖା ଖାତା ଉପରେ ଏହି ବିବୃତ୍ତି ନିର୍ଭରଶୀଳ, ଯେଉଁ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ଯଥାକ୍ରମେ ବହରାଇଚ୍ ର ରାମନଗର ଖଜୁରୀର ରାମ ନାରାୟଣ ସିଂ ଆନ୍ତର୍ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର କିରାଣୀ ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣ ଦେଓ ଏବଂ ପୈରୀର ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଭାରାପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଅନୁପମ ସିଂଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣିତ ଅଟେ । ଆହୁରି, କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା 9020777 ଦ୍ୱାରା ସତ୍ୟ ଦେଓ ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀ ପରୀକ୍ଷା ଦେଇଥିଲେ, ଏବଂ ଏହି ପରୀକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ରାଜପତ୍ରରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ 15.04.1965 ଅଟେ ।

5. ବିବୃତ୍ତିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ଅଭିଯୋଗକାରୀ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କୁ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁମାନେ ବହରାଇଚ୍ ର ପ୍ରଥମ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ନିକଟରେ ହାଜର ହୋଇନଥିଲେ । ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିନଥିଲେ ।

6. ସତ୍ୟ ଦେଓଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ନିର୍ବିବାଦିତ ଅଟେ ଏବଂ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହାକୁ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇନାହିଁ ।

7. ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ସତ୍ତ୍ୱେ, ବହରାଇଚ୍ ର ପ୍ରଥମ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଦୌରା ବିଚାରପତି ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ଯେ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 1986 (1986 ଅଧିନିୟମ) ଅନୁଯାୟୀ ସତ୍ୟ ଦେଓ କିଶୋର ନଥିଲେ କାରଣ ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ଦିନ, ଅର୍ଥାତ୍ 11.12.1981ରେ ତାଙ୍କର ବୟସ 16 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ଥିଲା ।

8. 1986 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ 'କିଶୋର'ର ସଂଜ୍ଞାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହି ଜଟିଳତା ରହିଛି, ଯେଉଁ ତାରିଖରେ ପୁଅ କିମ୍ବା ଝିଅକୁ ଅଦାଲତ କିମ୍ବା ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରଥମ ଉପସ୍ଥିତି ପାଇଁ ଅଣାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଏକ ପୁଅ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଷୋହଳ ବର୍ଷରୁ କମ୍ ଏବଂ ଏକ ଝିଅ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଠର ବର୍ଷରୁ କମ୍ ଥିଲା, ଯେତେବେଳେ କି ନିମ୍ନରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ 2000 ଅଧିନିୟମ, ଜଣେ ପୁଅ କିମ୍ବା ଝିଅ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଭେଦ କରେ ନାହିଁ ଏବଂ ଅଠର ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ବ୍ୟକ୍ତି କିଶୋର ଅଟନ୍ତି । ଅଧିକନ୍ତୁ, 2000 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ତାରିଖରେ ବୟସ କେତେ ଥିଲା, ତାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣକାରୀ କାରକ ଅଟେ ।

୨. **ଅର୍ଣ୍ଣିତ ଦାସ** *ବନାମ* **ବିହାର ରାଜ୍ୟ**[1] ଏବଂ **ଉମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର** *ବନାମ* **ରାଜସ୍ଥାନ ରାଜ୍ୟ**[2] ମାମଲାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା, ବିଚାରାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ 2000 ଅଧିନିୟମର ପ୍ରୟୋଗ ଉପରେ ଏହି ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ ମତକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହି ମାମଲାକୁ ଏକ ସାମ୍ବିଧାନିକ ବିଚାରପୀଠକୁ ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ **ପ୍ରତାପ ସିଂ** *ବନାମ* **ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ**[3] ମାମଲାରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା । ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ସାମ୍ବିଧାନିକ ବିଚାରପୀଠ ଦୁଇଟି ପ୍ରସଙ୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ, ଯଥା:

> "(a) ବାଳଅପରାଧୀ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରିବା ପାଇଁ ଆରୋପିତ ଅପରାଧୀର ବୟସ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଗଣନା ତାରିଖ ଭାବେ ଘଟଣା ତାରିଖ କିମ୍ବା ଅଦାଲତ/ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ ତାଙ୍କୁ ହାଜର କରାଯିବା ତାରିଖ ଗଣନା କରାଯିବ କି ।
>
> (b) ଯେବେ 1-4-2001 ରୁ 2000 ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା, 1986 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ମାମଲାରେ 2000 ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହେବ କି ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ସାମ୍ବିଧାନିକ ବିଚାରପୀଠ ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଯେତେବେଳେ 2000 ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା, ଯଦି ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର 1 ଏପ୍ରିଲ 2001 ରେ 18 ବର୍ଷ ବୟସ ହୋଇନଥିଲା, ତେବେ 1986 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଅଦାଲତ କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ ଜାରି ହୋଇଥିବା ବିଚାରାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ 2000 ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହୋଇପାରିବ । ପ୍ରଥମ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ, ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କିମ୍ବା ଅଦାଲତରେ ତାଙ୍କୁ ହାଜର କରାଯିବାର ତାରିଖ ନୁହେଁ ବରଂ ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ତାରିଖ ହେଉଛି କିଶୋରଙ୍କ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଗଣନା ତାରିଖ । ଫଳସ୍ୱରୂପ, 2000 ଅଧିନିୟମର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପ୍ରଭାବ ରହିବ ଏବଂ 2000 ଅଧିନିୟମ ଆରମ୍ଭ ହେବା ତାରିଖରେ ବ୍ୟକ୍ତିଜଣକ 18 ବର୍ଷ ବୟସ ପୂରଣ କରିନଥିବା ଘଟଣା ବ୍ୟତୀତ, ପିଛିଲା ପ୍ରଭାବ ରହିବ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ 1986 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେବ ।

---

[1] (2000) 5 SCC 488

[2] (1982) 2 SCC 202

[3] (2005) 3 SCC 551

10. ***ପ୍ରତାପ ସିଂହ*** (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ସାମ୍ବିଧାନିକ ବିଚାରପୀଠର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପରେ, ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ ସଂଖ୍ୟା 33/2006 ଦ୍ୱାରା 2000 ଅଧିନିୟମରେ ଅନେକ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସଂଶୋଧନଗୁଡ଼ିକ ମହତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ, କିନ୍ତୁ ପ୍ରଥମେ ଆମେ 2000 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2(1) କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଆଗେଇବା ଯାହା "ଆଇନ ସହିତ ଦ୍ୱନ୍ଦରେ ଜଡ଼ିତ କିଶୋର" କୁ ଏହିପରି ସଜ୍ଞା କରେ:

> "(1)"ଆଇନ ସହିତ ଦ୍ୱନ୍ଦରେ ଥିବା କିଶୋର" ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଜଣେ କିଶୋର ଯିଏ ଅପରାଧ ଘଟାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଛି ଏବଂ ଏପରି ଅପରାଧ ଘଟାଇଥିବା ତାରିଖରେ ଅଠର ବର୍ଷ ବୟସ ପୂରଣ କରିନାହିଁ ।

2000 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 ର ଖଣ୍ଡ (1) ଅନୁଯାୟୀ, ସତ୍ୟ ଦେଓ 18 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ହୋଇଥିବାରୁ, ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ତାରିଖରେ କିଶୋର ଥିଲେ ।

11. ଅଧିନିୟମ 33/2006 ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧନ ପରେ 2000 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 20, ଯାହା ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କରେ, ଏହିପରି ଅଟେ:

> *"20. ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା.- ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ଯାହା କିଛି ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରରେ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ଜଣେ କିଶୋରଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ, ଯେଉଁ ତାରିଖରେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା, ସେହି ତାରିଖରେ ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏପରି ଭାବେ ଚାଲୁ ରହିବ, ଯେପରିକି ଏହି ଅଧିନିୟମ ପାରିତ ହୋଇନାହିଁ ଏବଂ ଯଦି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜାଣିବାକୁ ପାଆନ୍ତି ଯେ କିଶୋରଟି ଏକ ଅପରାଧ ଘଟାଇଛି, ତେବେ ସେ ଏପରି ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବେ ଏବଂ କିଶୋରଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, କିଶୋରକୁ ପରିଷଦକୁ ପ୍ରେରଣ କରିବେ, ଯାହା ଏହି ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ସେହି କିଶୋରଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବ, ଯେପରିକି ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ କିଶୋର ଏହି ଅପରାଧ ଘଟାଇଥିବା ତଦନ୍ତରେ ଏହା ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଥାଆନ୍ତି:*

ଉଲ୍ଲେଖଥାଉକି, ଆଦେଶରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବାକୁ ଥିବା କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କାରଣ ପାଇଁ, ପରିଷଦ ମାମଲାର ସମୀକ୍ଷା କରିପାରିବ ଏବଂ ଏପରି କିଶୋରଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିପାରିବ ।

ବ୍ୟାଖ୍ୟା.- ଆଇନ ସହିତ ଦ୍ୱନ୍ଦରେ ଥିବା କିଶୋରଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାର, ପୁନରୀକ୍ଷଣ, ଅପିଲ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମେତ ସମସ୍ତ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକରେ, ଧାରା 2 ର ଖଣ୍ଡ (l) ଅନୁଯାୟୀ ଏପରି କିଶୋରଙ୍କ କିଶୋରତ୍ୱ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେବ, ଯଦିଓ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଆରମ୍ଭ ହେବା ତାରିଖରେ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ କିଶୋର ନିଜର କିଶୋରତ୍ୱ ହରାଇଥାଏ ଏବଂ ଏହି ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଏପରି ଲାଗୁ ହେବ ଯେପରିକି ଯେତେବେଳେ ଆରୋପିତ ଅପରାଧ ଘଟାଯାଇଥିଲା, ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସବୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏବଂ ସମସ୍ତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସମୟରେ ବଳବତ୍ତର ଥିଲା ।"

ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଧାରା 20 ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଟେ ଏବଂ 2000 ଅଧିନିୟମରେ କିଛି ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏକ ସୀମିତ ଅଣ-ଅସ୍ଥାୟୀ କିମ୍ବା ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବିସ୍ତାର ଧାରା ସହିତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ । ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ବୈଧାନିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସୂଚିତ କରିଥାଏ ଯେ 2000 ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ତାରିଖରେ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ କିଶୋର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିକଟରେ ଚାଲୁ ରହିବ ଯେପରିକି 2000 ଅଧିନିୟମ ପାରିତ ହୋଇନଥିଲା । ଯଦିଓ ଅଦାଲତରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ ଜାରି ରହିବ, ଏହି ଧାରା ଦର୍ଶାଇଛି ଯେ ଜଣେ କିଶୋର ଏହି ଅପରାଧ ଘଟାଇଛି ବୋଲି ଯଦି ଅଦାଲତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିଥାନ୍ତି, ତେବେ ଏହା ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବେ କିନ୍ତୁ ଦଣ୍ଡାଦେଶର ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, କିଶୋରକୁ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ପରିଷଦକୁ ପ୍ରେରିତ କରିବେ ଯାହା ପରେ 2000 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବେ, ସତେ ଯେପରି ପରିଷଦ ନିଜେ ଏକ ତଦନ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ କିଶୋର ଏହି ଅପରାଧ ଘଟାଇଛି ବୋଲି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଥିଲେ । ତେବେ ଏହି ପରନ୍ତୁକରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ଯେକୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କାରଣ ପାଇଁ, ପରିଷଦ ମାମଲାର ସମୀକ୍ଷା କରିପାରିବେ ଏବଂ କିଶୋରଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିପାରିବେ । ଅଧିନିୟମ 33/2006 ଦ୍ୱାରା ଧାରା 20 ରେ ସଂଲଗ୍ନ କରାଯାଇଥିବା

ବ୍ୟାଖ୍ୟା, ଯାହା ପୁଣି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମହତ୍ୱ ବହନ କରେ, ଦର୍ଶାଇଥାଏ ଯେ ଯେଉଁ ଅଦାଲତରେ 'କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ' 'ଯେକୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ' ବିଚାରାଧୀନ ରହିଛି, ତାହା ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ କିଶୋରତ୍ୱର ପ୍ରଶ୍ନକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବ । 'ସମସ୍ତ ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲା' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି କେବଳ ବିଚାର ନୁହେଁ ବରଂ ଅପିଲ, ସଂଶୋଧନ ଇତ୍ୟାଦି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ମାଧ୍ୟମରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡିକୁ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥାଏ । ପରିଶେଷରେ, 2000 ଅଧିନିୟମ ସେହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ମଧ୍ୟ ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ ଯେଉଁଠାରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ତାରିଖରେ କିଶୋର ଥିଲେ, କିନ୍ତୁ 2000 ଅଧିନିୟମ ଆରମ୍ଭ ହେବା ଦିନ କିମ୍ବା ତା 'ପୂର୍ବରୁ କିଶୋରତ୍ୱ ହରାଇସାରିଥିଲେ । ଏପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ, 2000 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଲାଗୁ ହେବ ସତେ ଯେପରିକି ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ସମସ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଏବଂ ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ସମୟରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସମୟରେ ବଳବତ୍ତର ଥିଲା ।

ତେଣୁ, ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଧାରା 20 ପ୍ରାଧିକାରିକ ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥାଏ ଯେ ଯେକୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, ଏପରିକି ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ରାୟ ପ୍ରଦାନ ପରେ ମଧ୍ୟ ଯେତେବେଳେ ମାମଲା ଅପିଲ, ପୁନରୀକ୍ଷଣ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ବିଚାରାଧୀନ ଥାଏ, ଅଦାଲତ କିଶୋରତ୍ୱର ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ରାୟ ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ତାରିଖରେ ବୟସ ଆଧାରରେ କିଶୋରତ୍ୱ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥାଏ । 2000 ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହେବା ତାରିଖରେ କିଶୋର ଜଣେ ସାବାଳକ ଥିଲେ କିମ୍ବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସେ ସାବାଳକ ହୋଇଥିଲେ, ଏହା କୌଣସି ଗୁରୁତ୍ୱ ବହନ କରିବ ନାହିଁ । ଯଦି ଅଭିଯୁକ୍ତ କିଶୋର ଥିଲେ, ତେବେ ଦୋଷସିଦ୍ଧିକୁ କାୟମ ରଖିବା ସମୟରେ ମଧ୍ୟ 2000 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏବଂ ଆଦେଶ ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ଅଦାଲତ ମାମଲାଟିକୁ ପରିଷଦକୁ ପ୍ରେରିତ କରିଥାନ୍ତେ ।

12. ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ ସଂଖ୍ୟା 33/2006 ଦ୍ୱାରା, 2000 ଅଧିନିୟମରେ ଧାରା 7-A କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା କିଶୋରତ୍ୱର ଦାବିର ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଅନୁସରଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ସ୍ଥିର କରିଥିଲା । 22.08.2006 ରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ଧାରା 7A ଏହିପରି ଅଟେ:

"7-A. କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ କିଶୋରତ୍ୱର ଦାବି ଉଠାଇବା ସମୟରେ ଅନୁସରଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା.- (1) କୌଣସି ଅଦାଲତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଯେତେବେଳେ

କିଶୋରତ୍ୱ ଉପରେ ଏକ ଅଭିଯୋଗ ଉଠିଥାଏ, କିମ୍ବା ଅଦାଲତଙ୍କ ମତ ଯେ ଜଣେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ତାରିଖରେ ଜଣେ କିଶୋର ଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ଅଦାଲତ ଏକ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବେ, ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପ୍ରମାଣ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ଏବଂ ତାହାର ପାଖାପାଖି ବୟସ ଦର୍ଶାଇ ଏହି ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ କିଶୋର କିମ୍ବା ଜଣେ ଶିଶୁ କି ନୁହେଁ, ତାଙ୍କର ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବେ:

ଉଲ୍ଲେଖଥାଉକି, କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ କିଶୋରତ୍ୱର ଦାବି ଉଠାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ମାମଲାର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ସମାଧାନ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ, ଯେକୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଏହାକୁ ମାନ୍ୟତା ଦିଆଯିବ ଏବଂ ଯଦିଓ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଆରମ୍ଭ ହେବା ଦିନ କିମ୍ବା ତା 'ପୂର୍ବରୁ କିଶୋର ତାଙ୍କ କିଶୋରତ୍ୱ ହରାଇସାରିଥିଲେ, ଏହି ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ଏହା ଅଧୀନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବା ନିୟମାବଳୀରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଏପରି ଦାବି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହେବ ।

(2) ଉପ-ଧାରା (1) ଅଧୀନରେ ଯଦି ଅଦାଲତ ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ତାରିଖରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ କିଶୋର ବୋଲି ଜାଣିବାକୁ ପାଆନ୍ତି, ତେବେ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ ଏହା କିଶୋରକୁ ପରିଷଦକୁ ପ୍ରେରଣ କରିବେ, ଏବଂ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଯଦି କିଛି ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଥାଏ, ତା'ର କୌଣସି ପ୍ରଭାବ ନାହିଁ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ।"

ଆମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଧାରା 7Aର ପରନ୍ତୁକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ କାରଣ ଏଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ମାମଲାର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ସମାଧାନ ପରେ ମଧ୍ୟ 'ଯେକୌଣସି ଅଦାଲତ' ରେ 'ଯେକୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ' କିଶୋରତ୍ୱର ଦାବି ଉତ୍ଥାପନ କରାଯାଇପାରିବ । ଯଦିଓ 2000 ଅଧିନିୟମ ଆରମ୍ଭ ହେବା ଦିନ କିମ୍ବା ତା'ପୂର୍ବରୁ ଅଭିଯୁକ୍ତ କିଶୋରତ୍ୱ ହରାଇସାରିଥିଲେ, ଯେତେବେଳେ ଏପରି ଦାବି କରାଯାଇଥାଏ, ଏହା 2000 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଏହା ଅଧୀନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବ । ତେଣୁ, ଏହା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ ଯେ, ଜଣେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଯିଏ ଯଦିଓ ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ତାରିଖରେ କିଶୋର ଥିଲେ, 01.04.2001 ରେ 2000 ଅଧିନିୟମ ଆରମ୍ଭ ହେବା ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ କିମ୍ବା ପରେ ଜଣେ ସାବାଳକ ହୋଇସାରିଥିଲେ । ସେ 2000 ଅଧିନିୟମର ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ ।

13. ଏକ ପରନ୍ତୁକ ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ 'ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରନ୍ତି' ଶବ୍ଦକୁ 'ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବେ' ଶବ୍ଦ ସହିତ ବଦଳାଇ 2000 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 64କୁ ମଧ୍ୟ ଅଧିନିୟମ ସଂଖ୍ୟା 33/2006 ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା । ସଂଶୋଧନ ପରେ, ଧାରା 64 ଏହିପରି ଅଟେ ଯାହା ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି:

"64. ଆଇନ ସହିତ ଦ୍ୱନ୍ଦରେ ଥିବା କିଶୋର ଯିଏ ଏହି ଅଧିନିୟମ ପ୍ରାରମ୍ଭ ହେବା ସମୟରେ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗୁଥିଲେ -

ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଛି, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବେ ଯେ ଆଇନ ସହିତ ଦ୍ୱନ୍ଦରେ ଥିବା ଜଣେ କିଶୋର ଯିଏ ଏହି ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ କାରାବାସ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗୁଥାନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ଏପରି ଦଣ୍ଡାଦେଶ ବଦଳରେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗୃହକୁ ପ୍ରେରଣ କରାଯିବ କିମ୍ବା ଦଣ୍ଡାଦେଶର ଅବଶିଷ୍ଟ ଅବଧି ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଯେପରି ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରନ୍ତି ସେପରି ଢଙ୍ଗରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ରଖାଯିବ; ଏବଂ ଏହି ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ କିଶୋରଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରୟୋଗ ହେବ ସତେ ଯେପରି ତାଙ୍କୁ ପରିଷଦ ଦ୍ୱାରା ଏପରି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗୃହ କିମ୍ବା ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ପଠାଇବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା କିମ୍ବା, ମାମଲା ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 16 ର ଉପଧାରା (2) ଅଧୀନରେ ସୁରକ୍ଷାତ୍ମକ ଯତ୍ନରେ ରଖିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଉଲ୍ଲେଖଥାଉକି, ରାଜ୍ୟ ସରକାର, କିମ୍ବା, ମାମଲା ଅନୁସାରେ, ପରିଷଦ, ଲିଖିତ ଭାବେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯିବାକୁ ଥିବା କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କାରଣ ପାଇଁ, କାରାଦଣ୍ଡର ଦଣ୍ଡ ଭୋଗୁଥିବା ଆଇନ ସହିତ ବିବାଦରେ ଜଡ଼ିତ ଥିବା କିଶୋରଙ୍କ ମାମଲାର ସମୀକ୍ଷା କରିପାରିବେ, ଯିଏକି ଏହି ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ ଯିଏ ନିଜର କିଶୋରତ୍ୱ ହରାଇସାରିଛନ୍ତି, ଏବଂ ଏପରି କିଶୋରଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିପାରିବେ ।

ବ୍ୟାଖ୍ୟା.- ଏହି ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଆଇନ ସହିତ ବିବାଦରେ ଜଡ଼ିତ ଥିବା ଜଣେ କିଶୋର ଯିଏ କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କାରାବାସ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗୁଥାଆନ୍ତି, କିଶୋରତ୍ୱ ପ୍ରସଙ୍ଗ ସମେତ ତାଙ୍କ ମାମଲାକୁ, ଧାରା 2 ର ଖଣ୍ଡ (l) ଏବଂ ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ

ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଏହା ଅଧୀନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିବା ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ, ଏହି ତଥ୍ୟ ନିର୍ବିଶେଷରେ ଯେ ସେ ସେହି ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ ସେ କିଶୋରତ୍ୱ ହରାଇସାରିଛନ୍ତି ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡାଦେଶର ଅବଶିଷ୍ଟ ଅବଧି ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗୃହ କିମ୍ବା ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ସଂସ୍ଥାକୁ ପ୍ରେରିତ କରାଯିବ, କିନ୍ତୁ ଏପରି ଦଣ୍ଡାଦେଶ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ସର୍ବାଧିକ ଅବଧିକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବ ନାହିଁ ।"

ମୁଖ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ 'ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରନ୍ତି' ସହିତ 'ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବେ' ଶବ୍ଦର ପ୍ରତିସ୍ଥାପନ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାତ୍ମକ ନୁହେଁ ବରଂ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ । ନୂତନ ଭାବେ ସଂଲଗ୍ନ କରାଯାଇଥିବା ପରନ୍ତୁକ ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଏବଂ 2000 ଅଧିନିୟମରେ ଧାରା 7Aକୁ ସାମିଲ ଏବଂ ଧାରା 20ରେ ଅଧିନିୟମ 33/2006 ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଂଶୋଧନ ସହିତ ଧାରା 64କୁ ସୁସଙ୍ଗତ ଭାବେ ପଢ଼ିବାକୁ ହେବ । ମୁଖ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ 2000 ଅଧିନିୟମ ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଆଇନ ସହିତ ବିବାଦରେ ଜଡ଼ିତ ଥିବା ଜଣେ କିଶୋର ଯଦି କାରାବାସ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗୁଥାନ୍ତି, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ବଦଳରେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗୃହକୁ ପ୍ରେରଣ କରାଯିବ କିମ୍ବା ଯେପରି ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଦଣ୍ଡାଦେଶର ଅବଶିଷ୍ଟ ଅବଧି ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ଭାବନ୍ତି, ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ରଖାଯିବ । ଆହୁରି, 2000 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଏହିପରି ଲାଗୁ ହେବ ଯେପରିକି ପରିଷଦ ଦ୍ୱାରା କିଶୋରଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗୃହ କିମ୍ବା ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ପଠାଇବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 16 ର ଉପଧାରା (2) ଅଧୀନରେ ସୁରକ୍ଷାତ୍ମକ ଯତ୍ନରେ ରଖିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ସର୍ତ୍ତାବଳୀରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ଲିଖିତ ଭାବରେ ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଯିବାକୁ ଥିବା କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କାରଣ ପାଇଁ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର କିମ୍ବା ପରିଷଦ, ଆଇନ ସହିତ ବିବାଦରେ ଜଡ଼ିତ ଥିବା କିଶୋରଙ୍କ, ଯିଏ କାରାବାସ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଯିଏ 2000 ଅଧିନିୟମ ପ୍ରାରମ୍ଭରେ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ କିଶୋରତ୍ୱ ହରାଇସାରିଛନ୍ତି, ମାମଲାର ସମୀକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରନ୍ତୁ । ତେବେ, ଏହି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ କାରଣ ଏଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ 2000 ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାରମ୍ଭ ତାରିଖରେ ଆଇନ ସହ ବିବାଦରେ ଜଡ଼ିତ ଥିବା କିଶୋର, ଯିଏ କାରାବାସ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗୁଥାନ୍ତି, କିଶୋରତାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ସମେତ ସେହି କିଶୋରଙ୍କ ମାମଲାରେ, ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରି ଯେ ଉକ୍ତ କିଶୋର କିଶୋରତ୍ୱ ହରାଇସାରିଥିଲେ, ଧାରା 2 ର ଖଣ୍ଡ (1)

ଏବଂ 2000 ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଛି ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ । ଏପରି କିଶୋରକୁ ତାଙ୍କ ଦଣ୍ଡାଦେଶର ଅବଶିଷ୍ଟ ଅବଧି ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗୃହ କିମ୍ବା ଉପଯୁକ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ପ୍ରେରଣ କରାଯିବ, କିନ୍ତୁ ଏପରି ଦଣ୍ଡାଦେଶ 2000 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସର୍ବାଧିକ ଅବଧିକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବ ନାହିଁ । ଏହି ବିଧାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିବା ମାମଲାରେ ମଧ୍ୟ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ବାତିଲ କରିଥାଏ ।

14. ***ଧର୍ମବୀର*** ବନାମ ***ରାଜ୍ୟ (ଦିଲ୍ଲୀର ଏନସିଟି) ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ***[4] ରେ ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ତାରିଖରେ, ଯାହା 2000 ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଣୟନ ପୂର୍ବରୁ ହୋଇଥିଲା, ଏହି ଅଦାଲତ 18 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଉପରେ 2000 ଅଧିନିୟମର ଯୋଜନା ଏବଂ ପ୍ରୟୋଗର ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ମତ ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ:

*"**14.** ଧାରା 7-A ର ଉପ-ଧାରା (1) ର ପରନ୍ତୁକରେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରାଯାଇଛି ଯେ କୌଣସି ଅଦାଲତରେ କିଶୋରତ୍ୱର ଦାବି ଉତ୍ଥାପନ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ମାମଲାର ସମାଧାନ ପରେ ମଧ୍ୟ ଯେକୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଏହାକୁ ମାନ୍ୟତା ଦେବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ଯଦିଓ 2000 ଅଧିନିୟମ ପ୍ରାରମ୍ଭରେ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ କିଶୋର ନିଜର କିଶୋରତ୍ୱ ହରାଇସାରିଛନ୍ତି, 2000 ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ଏହା ଅଧୀନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏହିପରି ଦାବିର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ପରନ୍ତୁକର ପ୍ରଭାବ ହେଉଛି ଯେ ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ତାରିଖରେ ଅଠର ବର୍ଷ ବୟସ ପୂରଣ କରିନଥିବା ଜଣେ କିଶୋର ମଧ୍ୟ 2000 ଅଧିନିୟମର ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ, ସତେ ଯେପରି ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2(k) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଯାହା "କିଶୋର" କିମ୍ବା "ଶିଶୁ" କୁ ଜଣେ ଅଠର ବର୍ଷ ବୟସ ପୂରଣ କରିନଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରେ, 1986 ଅଧିନିୟମର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ସର୍ବଦା ବିଦ୍ୟମାନ ଥିଲା ।*

15. *ତେଣୁ, ଯଦିଓ କିଶୋରତ୍ୱର ଦାବି 2000 ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ କିମ୍ବା ତା 'ପୂର୍ବରୁ 18 ବର୍ଷ ବୟସ ଅତିକ୍ରମ କରିବା ପରେ ଉତ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବା ପରେ ଦଣ୍ଡଭୋଗ କରାଯାଇଛି, କିଶୋର ନ୍ୟାୟ (ଶିଶୁଙ୍କ ଯତ୍ନ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା) ନିୟମ, 2007ର ନିୟମ 12 ଏବଂ 98 ସହିତ 2000 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (k), 2(l), 7-A, 20 ଏବଂ 49ର ମିଳିତ ପଠନରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯେ 1-4-2001*

---

[4] (2010) 5 SCC 344

ପୂର୍ବରୁ ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ତାରିଖରେ 18 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ମଧ୍ଯ କିଶୋର ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ । ଆମେ ଯେଉଁ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଗ୍ରହଣ କରିଛୁ, ସେଥିରେ ହରି ରାମ ବନାମ ରାଜସ୍ଥାନ ରାଜ୍ୟ [(2009) 13 SCC 211: (2010) 1 SCC (ଅପରାଧିକ) 987]." ମାମଲାରେ ନିକଟ ଅତୀତରେ ନିଆଯାଇଥିବା ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଆମକୁ ସୁରକ୍ଷିତ କରାଯାଇଛି ।"

15. ***ମୁମତାଜ ବନାମ ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ*** [5] ମାମଲାରେ, ପୂର୍ବରୁ ନିଆଯାଇଥିବା ଅନେକ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରି, ଏହି ଅଦାଲତ 2000 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 20ର ପ୍ରଭାବ ଏବଂ 1986 ଅଧିନିୟମ ସହିତ ଏହାର ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ପର୍କକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ବିଚାର କରିଥିଲେ:

*"**18.** ପ୍ରତାପ ସିଂହ ବନାମ ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ ରାଜ୍ୟରେ 2000 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 20ର ପ୍ରଭାବକୁ [ପ୍ରତାପ ସିଂହ ବନାମ ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ ରାଜ୍ୟ, (2005) 3 SCC 551: 2005 SCC (ଅପରାଧିକ) 742] ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା: (SCC ପୃଷ୍ଠା 570, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 31)*

"31. ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 20 ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ଜଡିତ ଅଟେ ଏବଂ ଏକ ଅଣପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଖଣ୍ଡ ସହିତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ବାକ୍ୟ 'ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ଯାହା କିଛି ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଏହି ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ତାରିଖରେ କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରରେ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ଜଣେ କିଶୋରଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ' ର ବହୁତ ଗୁରୁତ୍ୱ ରହିଛି । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 20 ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଯେକୌଣସି ଅଦାଲତରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା କିଶୋରଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ 2000 ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଜଡିତ ଅଟେ ଏବଂ 2000 ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ସମୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ଅଟେ । ଏପରିକି ସାଧାରଣ ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ "ଯେକୌଣସି ଅଦାଲତ" ଶବ୍ଦଟି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବ । 1986 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି ବ୍ୟକ୍ତିଜଣକ ଜଣେ "କିଶୋର"

[5] (2016) 11 SCC 786

ହୋଇଥାଆନ୍ତେ, ତେବେ ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ ବିଚାରାଧୀନ ନଥାନ୍ତା । ଯଦି ପୁଅଟି 16 ବର୍ଷ କିମ୍ବା ଝିଅଟି 18 ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରମ କରିଥାଆନ୍ତା, ତେବେ ହିଁ ସେଗୁଡ଼ିକ ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତରେ ବିଚାରାଧୀନ ରହିବ । ଏହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଧାରା 20 ସେହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରେ ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି 1986 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କିଶୋରତ୍ୱ ହରାଇସାରିଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 18 ବର୍ଷ ବୟସ ଅତିକ୍ରମ କରିନାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲା ସେହି ଅଦାଲତରେ ଚାଲୁ ରହିବ ସତେ ଯେପରିକି 2000 ଅଧିନିୟମ ପାରିତ ହୋଇନାହିଁ ଏବଂ ଯଦି ଅଦାଲତ ଜାଣିବାକୁ ପାଆନ୍ତି ଯେ କିଶୋରଟି ଏକ ଅପରାଧ କରିଛି, ତେବେ ଏହା ଏପରି ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବ ଏବଂ କିଶୋରଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ଦଣ୍ଡାଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, କିଶୋରଙ୍କୁ ପରିଷଦକୁ ପ୍ରେରଣ କରିବ ଯାହା ସେହି କିଶୋରଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବ ।

19. *ବିଜେନ୍ଦର ସିଂହ ବନାମ ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ ମାମଲାରେ [ବିଜେନ୍ଦର ସିଂହ ବନାମ ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ, (2005) 3 SCC 685 : 2005 SCC (ଅପରାଧିକ) 889], ଧାରା 20 ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତିକୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି: (SCC ପୃଷ୍ଠା 687-88, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 8-10 ଏବଂ 12):*

"8. 1986 ଅଧିନିୟମ ଏବଂ 2000 ଅଧିନିୟମ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ମୌଳିକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ପୁରୁଷ ଏବଂ ମହିଳାଙ୍କ ବୟସ ସହିତ ଜଡିତ ଅଟେ । 1986 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, କିଶୋରର ଅର୍ଥ ହେଉଛି 16 ବର୍ଷ ବୟସ ଅତିକ୍ରମ କରିନଥିବା ଜଣେ କିଶୋର ପୁରୁଷ ଏବଂ 18 ବର୍ଷ ବୟସ ଅତିକ୍ରମ କରିନଥିବା ଜଣେ କିଶୋର ମହିଳା । 2000 ଅଧିନିୟମରେ, ବୟସ ଆଧାରରେ କିଶୋର ପୁରୁଷ ଏବଂ ମହିଳା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଭେଦ୍ୟ ବଜାୟ ରଖାଯାଇନାହିଁ । ଉଭୟ ପୁରୁଷ ଓ ମହିଳାଙ୍କ ପାଇଁ ବୟସ ସୀମା 18 ବର୍ଷ ରହିଛି ।

9. 1986 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ 16 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ବୟସ୍କ ବ୍ୟକ୍ତି କିଶୋର ନୁହଁନ୍ତି । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗର ସେହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ, 16 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ବୟସ୍କ ବ୍ୟକ୍ତି

2000 ଅଧିନିୟମର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ "କିଶୋର" ହୁଅନ୍ତି କି, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଦେବାକୁ ହେବ।

10. ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ କିଶୋର ନୁହଁନ୍ତି, 1986 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, ତାଙ୍କର କୌଣସି ଅଦାଲତରେ ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ । 2000 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 20 ଏହା ଦର୍ଶାଇ ଏପରି ଏକ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିଥାଏ ଯେ ସେହି ଅଦାଲତରେ ଅଧିନିୟମ ପାରିତ ନହୋଇଥିଲା ଭଳି ଏପରି ବିଚାର ଜାରି ରହିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଏବଂ ଯଦି ଏକ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ସେ ଏକ ଅପରାଧ ଘଟାଇଥିବାରୁ ଦୋଷୀସାବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ରାୟରେ, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ସେହି ପ୍ରଭାବ ପାଇଁ ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯିବ, କିନ୍ତୁ କିଶୋରଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ଦଣ୍ଡାଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ତାଙ୍କୁ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ପରିଷଦକୁ (ସଂକ୍ଷେପରେ "ପରିଷଦ") ପ୍ରେରଣ କରାଯିବ ଯାହା ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବ ଯେପରିକି ଏହା ତଦନ୍ତରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଥାନ୍ତି ଯେ ଜଣେ କିଶୋର ଏହି ଅପରାଧ ଘଟାଇଛି । ଏହିପରି, ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଏକ ଆଇନଗତ କଳ୍ପନା ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଛି । ଏକ ଜଣାଶୁଣା ଆଇନଗତ କଳ୍ପନାକୁ ଏହାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯଦିଓ ଏହାର ସୀମା ଅଛି......

*11. ****

12. ତେଣୁ, ଆଇନଗତ କଳ୍ପନା କାରଣରୁ, ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ, ଯଦିଓ କିଶୋର ନୁହଁନ୍ତି, ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପରିଷଦ ଦ୍ୱାରା ଜଣେ କିଶୋର ବୋଲି ବିବେଚନା କରିବାକୁ ପଡିବ, ଯାହା ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିର ଯତ୍ନ ନିଏ ଯେ ଯଦିଓ 1986 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି କିଶୋର ନୁହଁନ୍ତି କିନ୍ତୁ ତଥାପି ଉକ୍ତ ସୀମିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ 2000 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏହିପରି ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ । "

20. ଧରମବୀର ବନାମ ରାଜ୍ୟ (ଦିଲ୍ଲୀର ଏନସିଟି) [ଧରମବୀର ବନାମ ରାଜ୍ୟ (ଦିଲ୍ଲୀର ଏନସିଟି), (2010) 5 SCC 344 : (2010) 2 SCC (ଅପରାଧିକ) 1274]

ଦୋଷସିଦ୍ଧି ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ କିଶୋରତ୍ୱର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏକ ସମସ୍ୟା ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା: (SCC ପୃଷ୍ଠା 347, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 11-12)

> *"11. ଧାରା 20ର ବ୍ୟାଖ୍ୟାର ଭାଷାରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ସମସ୍ତ ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲାରେ, ଯେଉଁଥିରେ କେବଳ ବିଚାର ନୁହେଁ, ବରଂ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କିମ୍ବା ଅପିଲ ଇତ୍ୟାଦି ମାଧ୍ୟମରେ ହୋଇଥିବା ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ, ଜଣେ କିଶୋରଙ୍କ କିଶୋରତ୍ୱର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଧାରା 2ର ଖଣ୍ଡ (l) ଅନୁଯାୟୀ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯଦିଓ 2000 ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ଦିନ ଅର୍ଥାତ, 1-4-2001ରେ କିମ୍ବା ତା 'ପୂର୍ବରୁ କିଶୋର ନିଜର କିଶୋରତ୍ୱ ହରାଇସାରିଥାଏ, ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକ ଏପରି ଲାଗୁ ହେବ ଯେପରି ଯେତେବେଳେ ଆରୋପିତ ଅପରାଧ ଘଟାଯାଇଥିଲା, ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମସ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏବଂ ସମସ୍ତ ବାସ୍ତବିକ ସମୟ ପାଇଁ ବଳବତ୍ତର ଥିଲା ।*
>
> *12. 2000 ଅଧିନିୟମ 2ର ଖଣ୍ଡ (l) ରେ "ଆଇନ ସହ ଦ୍ୱନ୍ଦରେ ଥିବା କିଶୋର" ଅର୍ଥର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯାହାର ମର୍ମ ଏହା ଅଟେ ଯେ ଜଣେ "କିଶୋର" ଯିଏ ଏକ ଅପରାଧ ଘଟାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଛି ଏବଂ ଏପରି ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ଅ୦ର ବର୍ଷ ବୟସ ପୂରଣ କରିନାହିଁ । ନିୟମିତ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଦୋଷସିଦ୍ଧି ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କିଶୋରତ୍ୱର ବିଚାର ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ ଧାରା 20 ଅଦାଲତକୁ ସକ୍ଷମ କରିଥାଏ, ଏବଂ ଦୋଷୀସାବ୍ୟସ୍ତୀକରଣକୁ ବଜାୟ ରଖିବା ସହିତ, ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ଏବଂ 2000 ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ସମ୍ପୃକ୍ତ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ପରିଷଦକୁ ମାମଲା ପ୍ରେରିତ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ ।*

21. ସେହିପରି କାଲୁ ବନାମ ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ [କାଲୁ ବନାମ ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ, (2012) 8 SCC 34 : (2012) 3 SCC (ଅପରାଧିକ) 761] ନିମ୍ନରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ସାରାଂଶ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା: (SCC ପୃଷ୍ଠା 41, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 21)

"21. ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଧାରା 20 ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଏଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ କିଶୋର ଅଧିନିୟମରେ ଯାହା କିଛି ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରର କୌଣସି ଅଦାଲତରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା କିଶୋରଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ କିଶୋର ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ଦିନ ସେହି ଅଦାଲତରେ ଏପରି ଚାଲୁ ରହିବ ଯେପରିକି କିଶୋର ଅଧିନିୟମ ପାରିତ ହୋଇନାହିଁ ଏବଂ ଯଦି ଅଦାଲତ ଜାଣିବାକୁ ପାଆନ୍ତି ଯେ କିଶୋରଟି ଏକ ଅପରାଧ କରିଛି, ତେବେ ଏହା ଏପରି ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବ ଏବଂ କିଶୋରଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ କିଶୋରକୁ ପରିଷଦକୁ ପ୍ରେରିତ କରିବ ଯାହା କିଶୋର ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ସେହି କିଶୋରଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବ ଯେପରିକି ଏହା କିଶୋର ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥିବା ତଦନ୍ତରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଅଟନ୍ତି ଯେ ସେ ଏହି ଅପରାଧ କରିଛନ୍ତି । ଧାରା 20ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରେ ଯେ ସମସ୍ତ ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲାରେ, ଯେଉଁଥିରେ କେବଳ ବିଚାର ନୁହେଁ ବରଂ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କିମ୍ବା ଅପିଲ ମାଧ୍ୟମରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଟେ, ଜଣେ କିଶୋରଙ୍କ କିଶୋରତ୍ୱର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଧାରା 2 ର ଖଣ୍ଡ (l) ଅନୁଯାୟୀ ହେବ, ଯଦିଓ କିଶୋର ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ସମୟରେ, ଅର୍ଥାତ 1-4-2001 ରେ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ କିଶୋର ନିଜର କିଶୋରତ୍ୱ ହରାଇସାରିଥିଲା ଏବଂ କିଶୋର ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲାଗୁ ଏପରି ହେବ ଯେପରିକି ଯେତେବେଳେ ଆରୋପିତ ଅପରାଧଟି ଘଟାଯାଇଥିଲା, ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମସ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏବଂ ସମସ୍ତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସମୟ ପାଇଁ ବଳବତ୍ତର ଥିଲା" ।

16. ଆଇନ ଏବଂ ନୀତିର ଏହି ସ୍ଥିତିକୁ ଏହି ଅଦାଲତ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ **ହରି ରାମ** *ବନାମ* **ରାଜସ୍ଥାନ ରାଜ୍ୟ**[6] ମାମଲାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦ ଦ୍ୱାରା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ:

*"**39**. 2006 ରେ ସଂଲଗ୍ନ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରେ ଯେ, ଯଦିଓ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2000 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ସମୟରେ, ଅର୍ଥାତ 1-4-2001ରେ କିମ୍ବା ପୂର୍ବରୁ କିଶୋର ନିଜର କିଶୋରତ୍ୱ ହରାଇସାରିଥଲେ, ସମସ୍ତ ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲା, ଯେଉଁଥିରେ କେବଳ ବିଚାର ନୁହେଁ, ବରଂ ପୁନରୀକ୍ଷଣ କିମ୍ବା*

---

[6] (2009) 13 SCC 211

ଅପିଲ ମାଧ୍ୟମରେ କରାଯାଇଥିବା ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ, ଜଣେ କିଶୋରଙ୍କ କିଶୋରତ୍ୱର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଧାରା 2 ର ଖଣ୍ଡ (l) ଅନୁଯାୟୀ ହେବ ଏବଂ ଏହି ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଏପରି ଲାଗୁ ହେବ ଯେପରିକି ଯେତେବେଳେ ଆରୋପିତ ଅପରାଧ ଘଟାଯାଇଥିଲା ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମସ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏବଂ ସମସ୍ତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସମୟ ପାଇଁ ବଳବତ୍ତର ଥିଲା । ବାସ୍ତବରେ, ନିୟମିତ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଦୋଷସିଦ୍ଧି ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କିଶୋରତ୍ୱର ବିଚାର ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ ଧାରା 20 ଅଦାଲତକୁ ସକ୍ଷମ କରିଥାଏ ଏବଂ ଦୋଷୀସାବ୍ୟସ୍ତୀକରଣକୁ ବଜାୟ ରଖିବା ସହିତ, ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିବାକୁ ଏବଂ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 2000 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ସମ୍ପୃକ୍ତ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ପରିଷଦକୁ ମାମଲା ପ୍ରେରିତ କରିବାକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ ।"

17. ଉପରୋକ୍ତ ରାୟ ଗୁଡିକରେ, ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ ରାୟରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଏହି ତଥ୍ୟ ସତ୍ତ୍ୱେ ଯେ 1986 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ତାରିଖ ଦିନ ସତ୍ୟ ଦେଓ କିଶୋର ହେବାର ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନଥିଲେ ଏବଂ 2000 ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ସମୟରେ ସାବାଳକ ହୋଇସାରିଥିଲେ, ଏହି ଅଦାଲତ ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସତ୍ୟ ଦେଓଙ୍କ କିଶୋରତାର ପ୍ରଶ୍ନ ସ୍ଥିର ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିପାରିବେ । ଯେହେତୁ ଯେଉଁ ତାରିଖରେ ଅପରାଧ ଘଟାଯାଇଥିଲା, ଅର୍ଥାତ 11.12.1981ରେ ସତ୍ୟ ଦେଓଙ୍କ ବୟସ 18 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ଥିଲା, ତେଣୁ ସେ କିଶୋର ଭାବରେ ବିବେଚିତ ହେବାକୁ ଏବଂ 2000 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି ।

18. ଏହା ଏହି ଅଦାଲତକୁ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନରେ ଉପନୀତ କରିଥାଏ ଯେ 2015ର କିଶୋର ନ୍ୟାୟ (ଯତ୍ନ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା) ଅଧିନିୟମ (2015 ଅଧିନିୟମ) ଲାଗୁ ହେବ କି କାରଣ ଧାରା 111ର ଉପଧାରା (1) ଦ୍ୱାରା 2015 ଅଧିନିୟମ, 2000 ଅଧିନିୟମକୁ ନିରସନ କରିଥାଏ, ଯଦ୍ୟପି ଧାରା 111ର ଉପଧାରା (2) ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ଏହି ନିରସନ ସତ୍ତ୍ୱେ 2000 ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା ନିଆଯାଇଥିବା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ 2015 ଅଧିନିୟମର ଅନୁରୂପ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ନିଆଯାଇଥିବା ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ । 2000 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 69 'ନିରସନ ଏବଂ ସଂରକ୍ଷଣ ଖଣ୍ଡ' ସର୍ବସମ ଅଟେ କାରଣ 1986 ଅଧିନିୟମକୁ ଏହାର ଉପଧାରା (1) ନିରସନ

କରିଦେଇଥିଲା ଏବଂ ଉପଧାରା (2) ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ ଏପରି ନିରସନ ସତ୍ତ୍ୱେ 1986 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ 2000 ଅଧିନିୟମର ଅନୁରୂପ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ନିଆଯାଇଥିବା ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ । ତଥାପି, ଯାହା ଆମ ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଟେ, ତାହା ହେଉଛି 2015 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 25, ଯାହା ସେହି ବିଭାଗର ମୁଖ୍ୟ ଟିପ୍ପଣୀ ଅନୁଯାୟୀ, 'ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା' କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ଏବଂ ଏହିପରି ଅଟେ:

> "ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ଯାହା କିଛି ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଏହି ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାରମ୍ଭ ତାରିଖରେ କୌଣସି ପରିଷଦ କିମ୍ବା ଅଦାଲତରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ଏକ ଆରୋପିତ କିମ୍ବା ଆଇନ ସହିତ ବିବାଦରେ ଜଡ଼ିତ ଥିବା ଶିଶୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସେହି ପରିଷଦ କିମ୍ବା ଅଦାଲତରେ ଚାଲୁ ରହିବ ସତେ ଯେପରି ଏହି ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଣୟନ ହୋଇନଥିଲା ।

ଧାରା 25 ଏକ ଅଣପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଖଣ୍ଡ ଅଟେ ଯାହା 2015 ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ, ଅର୍ଥାତ 31 ଡିସେମ୍ବର 2015ରେ, କୌଣସି ପରିଷଦ କିମ୍ବା ଅଦାଲତରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ଆରୋପିତ କିମ୍ବା ଆଇନ ସହ ବିବାଦରେ ଜଡ଼ିତ ଥିବା ଏକ ପିଲା[7] ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମସ୍ତ ଆଇନଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଅଟେ । ଏଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ସେହି ପରିଷଦ କିମ୍ବା ଅଦାଲତରେ ବିଚାରାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ ଚାଲୁ ରହିବ ସତେ ଯେପରି 2015 ଅଧିନିୟମ ପାରିତ ହୋଇନାହିଁ । ***ଅଖତରୀ ବି ବନାମ ଏମ୍. ପି. ରାଜ୍ୟ***[8] ମାମଲାରେ, ଏହି ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଅପିଲ କରିବାର ଅଧିକାର ଏକ ବୈଧାନିକ ଅଧିକାର ହୋଇଥିବାରୁ, ଅପିଲର ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଚୂଡ଼ାନ୍ତତା ହାସଲ କରେ ନାହିଁ ଏବଂ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ବିଚାର ଚାଲୁ ରହିଥାଏ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ । 2015 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 25 ରେ ପରିଷଦ କିମ୍ବା ଅଦାଲତରେ 'ଯେକୌଣସି' ଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରିବ ଏବଂ ଅପିଲ ଅଦାଲତ କିମ୍ବା ଉକ୍ତ ପୁନଃ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଆବେଦନ ବିଚାରାଧୀନ ରହିଥିବା ଏକ ଅଦାଲତ ସମେତ ଯେକୌଣସି ଅଦାଲତକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ

[7] 2015 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 ର ଖଣ୍ଡ (12) ଅନୁଯାୟୀ 'ଶିଶୁ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି ଏହିପରି ଅଟେ - 'ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ଅଠର ବର୍ଷ ବୟସ ପୂରଣ କରିନାହାଁନ୍ତି' ।

[8] (2001) 4 SCC 355

କରିବ । 'ଜଣେ ଆରୋପିତ କିମ୍ବା ଆଇନ ସହିତ ଦ୍ୱନ୍ଦରେ ଥିବା ପିଲା' ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବହାରରୁ ମଧ୍ୟ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ । 'ପ୍ରାପ୍ତ କରାଯାଇଛି' ଶବ୍ଦଟି ଅତୀତ କାଳରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ ଏକ ଆଦେଶ/ରାୟ ପାରିତ ହୋଇଛି ସେଠାରେ ଏହା ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ । 'ଆରୋପିତ' ଶବ୍ଦ ସେହି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡିକୁ ସୂଚିତ କରିବ ଯେଉଁଠାରେ କୌଣସି ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇନାହିଁ ଏବଂ ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ରହିଛି । ଆହୁରି, ପରିଷଦ କିମ୍ବା ଅଦାଲତରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ 2015 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 25 ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଅଟେ ଏବଂ ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି, ଏହା ଅପିଲ ଅଦାଲତ କିମ୍ବା ପୁନଃ ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନ ବିଚାରାଧୀନ ରହିଥିବା ଅଦାଲତ ସମେତ ଯେକୌଣସି ଅଦାଲତକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବ । ଧାରା 25ର ସନ୍ଦର୍ଭରେ, 'ଅଦାଲତ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି କେବଳ ଏକ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତକୁ ବୁଝାଏ ନାହିଁ, ଯାହାର 2015 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2ର ଖଣ୍ଡ (23)[9] ଅନୁଯାୟୀ 'ପୋଷ୍ୟ ଗ୍ରହଣ' ଏବଂ 'ଅଭିଭାବକତ୍ୱ' ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଅଧିକାରିତା ରହିଛି । ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉକ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଅନ୍ୟଥା ଆବଶ୍ୟକ କରେନାହିଁ, ସଂଜ୍ଞା ଖଣ୍ଡ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଅଟେ ।

ଧାରା 25 କ୍ଷେତ୍ରରେ, ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ସ୍ୱଷ୍ଟତଃ ଏକ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରୁନାହିଁ କାରଣ ଏହି ଧାରାଟି ଆରୋପିତ କିମ୍ବା ଆଇନ ସହିତ ଦ୍ୱନ୍ଦରେ ଥିବା ପିଲା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଚାରାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସହିତ ଜଡିତ ଅଟେ, ଯାହା ଏକ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତରେ ବିଚାରାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯେହେତୁ ସମସ୍ତ ବିଚାରାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକରେ 2000 ଅଧିନିୟମର ପ୍ରୟୋଗକୁ 2015 ଅଧିନିୟମ ସୁରକ୍ଷିତ ଏବଂ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିଥାଏ, ଆମେ ଏହା ପଠନ କରୁନାହୁଁ ଯେ 2015 ଅଧିନିୟମର ବୈଧାନିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହାର ବିପରୀତ ଅଟେ, ଅର୍ଥାତ୍ ସମସ୍ତ ବିଚାରାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ 2015 ଅଧିନିୟମର ପ୍ରୟୋଗ ।

ସାଧାରଣ ଖଣ୍ଡ ଅଧିନିୟମ, 1897 ର ଧାରା 6 ଯାହା ଏକ ପ୍ରଣୟନର "ନିରସନ"ର ପରିଣାମ ପ୍ରଦାନ କରେ, ତାହା ଏହିପରି ଅଟେ:

*6. **ନିରସନର ପ୍ରଭାବ** । ଯଦି ଏହି ଅଧିନିୟମ, କିମ୍ବା ଏହି ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାରମ୍ଭ ପରେ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନିୟମ କିମ୍ବା ନିୟମାବଳୀ, ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ*

---

[9] "(23) – "ନ୍ୟାୟାଳୟ"ର ଅର୍ଥ ଏକ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଟେ, ଯାହାର ପୋଷ୍ୟ ଗ୍ରହଣ ଏବଂ ଅଭିଭାବକତ୍ୱ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ରହିଛି ଏବଂ ଏଥିରେ ଜିଲ୍ଲା ନ୍ୟାୟାଳୟ, ପରିବାର ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ସହର ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଗୁଡିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇପାରେ';"

କରାଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଏହା ପରେ କରାଯିବାକୁ ଥିବା କୌଣସି ଅଧିନିୟମକୁ ନିରସନ କରିଥାଏ, ତେବେ, ଯଦି କୌଣସି ଭିନ୍ନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନ ଆସେ , ତେବେ ଏହି ନିରସନ:

XXX

(c) ଏପରି ନିରସନ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅର୍ଜିତ, ଅଭିବର୍ଦ୍ଧିତ କିମ୍ବା ଉପଗତ କୌଣସି ଅଧିକାର, ବିଶେଷାଧିକାର, କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କିମ୍ବା ଦାୟିତ୍ୱକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବ ନାହିଁ;

ଫଳସ୍ୱରୂପ, 2015 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 25 ସହିତ ସାଧାରଣ ଖଣ୍ଡ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6କୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଜଣେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଅପରାଧ ଘଟିବା ସମୟରେ 18 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର କିଶୋର ଭାବରେ ବିବେଚିତ ହେବାର ଅଧିକାରରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ଏକ ଅଧିକାର ଯାହାକୁ ସେ ହାସଲ କରିଥାନ୍ତି ଏବଂ 2000 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଯାହା ଫଳପ୍ରସୁ ହୋଇଛି, ଯଦିଓ 2000 ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ 01.04.2001 ରେ ଅପରାଧ ଘଟାଯାଇଥିଲା । 2015 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 25 ଅନୁଯାୟୀ, 2015 ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହେବା ସମୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ 2000 ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ଜାରି ରଖିବ । (ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ଯେ 2015 ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଣୟନ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଅପରାଧ ସଂଘଟିତ ହେବା ସମୟରେ 2000 ଅଧିନିୟମ କିମ୍ବା 2015 ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହେବ କି, କିନ୍ତୁ 2015 ଅଧିନିୟମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ଆରୋପ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଉତ୍ତର ପାଇଁ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20ର ଖଣ୍ଡ (1) ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦିଗକୁ ପରୀକ୍ଷଣ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି, କାରଣ 2015 ଅଧିନିୟମ ଆଇନ ସହ ବିବାଦରେ ଜଡ଼ିତ ଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଏଭଳି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନୁସରଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଏହି ଦିଗ ଏବଂ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇନାହିଁ ।)

19. ***ଗୌରବ କୁମାର @ ମୋନୁ*** ବନାମ ***ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ***[10] ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟ, ଯାହା ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଭିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଭରଶୀଳ ଥିଲା, ତାହା ଲାଭଦାୟକ ନୁହେଁ କାରଣ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ଅନୁସରଣ ହେବାକୁ ଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା ପାଇଁ କିଶୋର

[10] (2019) 4 SCC 549

ନ୍ୟାୟ (ପିଲାମାନଙ୍କର ଯତ୍ନ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା) ନିୟମ, 2007 ର ନିୟମ 12 ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଏବଂ ପ୍ରୟୋଗ ଉପରେ ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଆଧାରିତ ଅଟେ । ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଦ୍ୱାନ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଆପତ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରଶ୍ନ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଆମେ ପୁନର୍ବାର ଏହା ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବୁ ଯେ ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ତାରିଖରେ ସତ୍ୟ ଦେଓଙ୍କ ବୟସ 18 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ନିର୍ବିବାଦିତ ଏବଂ ଅଖଣ୍ଡିତ ରହିଛି ।

20. ସତ୍ୟ ଦେଓ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 2 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି କାରାବାସ ଭୋଗିଛନ୍ତି । ***ମୁମତାଜ @ ମୁନତ୍ୟାଜ*** (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ, ଦଣ୍ଡର ପରିମାଣ ଏବଂ ପ୍ରକୃତି ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରି, ଯାହା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ଆବଶ୍ୟକ, ଯିଏ ଅପରାଧ ଘଟିଥିବା ତାରିଖରେ ଜଣେ କିଶୋର ଥିଲେ, ଏହି ଅଦାଲତ ***ଜିତେନ୍ଦ୍ର ସିଂ*** ବନାମ ***ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ***[11] ମାମଲାର ପୂର୍ବ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ରାୟ ଦେଇଥିଲେ:

> **22.** *ତେଣୁ ଏହା ଭଲ ଭାବେ ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇଛି ଯେ 2000 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 20 ଅନୁଯାୟୀ, ସେହି ସମସ୍ତ ମାମଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ 16 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ବୟସର ଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଘଟଣା ଘଟିବା ତାରିଖରେ 18 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ଥିଲେ, ଅଦାଲତରେ ବିଚାରାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଜାରି ରହିବ ଏବଂ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନିଆଯାଇପାରିବ ଯାହା ଏକ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥାଏ ଯେ କିଶୋର ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବା ପରେ, ଅଦାଲତ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦଣ୍ଡାଦେଶର ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବେ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ କିଶୋରକୁ 2000 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାଇଁ ପରିଷଦକୁ ପ୍ରେରଣ କରାଯିବ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲା ଭଳି ଏକ ପରିସ୍ଥିତି, ଯେଉଁଥିରେ କିଶୋରତ୍ୱର ଦାବି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା, ସେହି ମାମଲାରେ କେଉଁ ପ୍ରକାରର ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇପାରିବ, ତାହା ଜିତେନ୍ଦ୍ର ସିଂ ବନାମ ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ ମାମଲାରେ ଏହି ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । [ଜିତେନ୍ଦ୍ର ସିଂହ ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ, (2013) 11 SCC 93:(2013) 4 SCC (ଅପରାଧିକ) 725] ନିମ୍ନଲିଖିତ ସର୍ତ୍ତରେ: (SCC ପୃଷ୍ଠା 210-11, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 32)*
>
> > *"32. କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 1986 ଅଧୀନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା "ଦଣ୍ଡ" ର ଅନୁଶୀଳନ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା*

[11] (2013) 11 SCC 193

କରାଯାଇଥିବା ଅପରାଧର ପ୍ରକୃତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ତାଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଦେବା କିମ୍ବା ଚେତାବନୀ ଦେବା [ଖଣ୍ଡ (a)] କ୍ୱଚିତ୍ ଏକ "ଦଣ୍ଡ" ଯାହା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିବ କାରଣ ଏହା ଅପରାଧର ଗମ୍ଭୀରତା ସହିତ ଆଦୌ ମେଳ ଖାଏନାହିଁ । ସେହିପରି, ତାଙ୍କର ପ୍ରାୟ 40 ବର୍ଷ ବୟସକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସଦାଚାର ପ୍ରଦର୍ଶନ ପାଇଁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ମୁକ୍ତ କରାଯିବା, କୌଣସି ପିତାମାତା, ଅଭିଭାବକ କିମ୍ବା ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ [ଖଣ୍ଡ(b)] ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ରଖିବାର ଆଶା କରିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭ୍ରମାତ୍ମକ ଅଟେ । ସମାନ କାରଣ ପାଇଁ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ସଦାଚାର ପ୍ରଦର୍ଶନ ପାଇଁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ମୁକ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ [ଖଣ୍ଡ (c)] କିମ୍ବା ତାଙ୍କୁ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 1986 ର ଧାରା 10 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗୃହକୁ ପଠାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯାହା କର୍ତ୍ତବ୍ୟଭ୍ରଷ୍ଟ କିଶୋରଙ୍କ ପୁନର୍ବାସ ଏବଂ ସଂସ୍କାର ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ [ଖଣ୍ଡ(d)] । ସମ୍ଭବତଃ ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଏକମାତ୍ର ବାସ୍ତବବାଦୀ ଦଣ୍ଡ ଯାହା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସମ୍ଭବତଃ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିବ ତାହା ହେଉଛି ତାଙ୍କୁ କିଶୋର ନ୍ୟାୟ ଅଧିନିୟମ, 1986 ର ଧାରା 21(1) ର ଖଣ୍ଡ(e) ଅନୁଯାୟୀ ଜୋରିମାନା ଦେବାକୁ ପଡିବ ।"

21. ଉପରୋକ୍ତ ଅନୁପାତ ଏବଂ ଉପରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତିକୁ ଅନୁସରଣ କରି, ଆମେ ସତ୍ୟ ଦେଓଙ୍କ ଦୋଷସିଦ୍ଧିକୁ ସମର୍ଥନ କରୁଥିବାବେଳେ, ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡର ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିବୁ । 2000 ଅଧିନିୟମ 15 ଅନୁଯାୟୀ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ/ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ ଆମେ ଏହି ମାମଲାକୁ ପରିଷଦର ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପ୍ରତିପ୍ରେରଣ କରିବୁ, ଯେଉଁଥିରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିମାଣର ଜୋରିମାନା ଏବଂ ମୃତକଙ୍କ ପରିବାରକୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଟେ । 2000 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 ଅନୁଯାୟୀ ଆଦେଶ/ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଉପରେ ଆମେ କୌଣସି ସକାରାତ୍ମକ କିମ୍ବା ନକାରାତ୍ମକ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଉ ନାହୁଁ ।

22. ତଦନୁସାରେ, ଏହି ରାୟର ଏକ ନକଲ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ସାତ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ପରିଷଦ ନିକଟରେ ସତ୍ୟ ଦେଓଙ୍କୁ ହାଜର କରିବାକୁ ଆମେ ଜେଲ୍ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିବୁ ।

ତା'ପରେ ଅଟକ ଏବଂ ହେପାଜତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପରିଷଦ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବ ଏବଂ ଏହାପରେ 2000 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଆଦେଶ/ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାରିତ କରିବେ.-

23. ଉପରୋକ୍ତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀରେ ସତ୍ୟ ଦେଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ସମସ୍ତ ବିଚାରାଧୀନ ଆବେଦନକୁ ସମାଧାନ କରାଯାଇଛି ।

ଦିବ୍ୟା ପାଣ୍ଡେ ଆଂଶିକ ଭାବେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷା ରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:

ସୁଶ୍ରୀ ସଙ୍ଗୀତା ଲେଙ୍କା,

ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ